

2018Z17144

Vragen van het lid **Van Kooten-Arissen** (PvdD) aan de Ministers van Infrastructuur en Waterstaat, voor Medische Zorg en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *het gebrek aan toezicht op legionella afkomstig van afvalwaterzuiveringsinstallaties* (ingezonden 28 september 2018).

Vraag 1

Bent u bekend met de nieuwsberichten «Gerard Smits (77) lag kantje boord door legionella uit waterzuiveringen» en¹ «Brandbrief na heftige ziektegevallen in Brabant: niemand controleert waterzuivering op legionella»?²

Vraag 2

Bent u bekend met het feit dat afgelopen jaar alleen al in Brabant een recordaantal van 123 mensen besmet raakte met legionella en er daarvan 11 zijn overleden?³

Vraag 3

Bent u bekend met het feit dat zeker vijf personen ziek werden na besmetting door de afvalwaterzuivering van vleesverwerker Vion te Boxtel? Bent u ook bekend met het feit dat zeker acht mensen ziek werden, waarvan er één overleed, na besmetting door de afvalwaterzuivering van vleesdestructiebedrijf Rendac te Son en Breugel?

Vraag 4

Deelt u de mening dat het absoluut onacceptabel is dat de afvalwaterzuivering van Vion en Rendac tot ziekte, permanente gezondheidsschade en zelfs sterfte leidt?

¹ Brabants Dagblad, 22 september 2018, «Man uit Boxtel doodziek door legionella uit een waterzuivering: «Ik heb echt kantje boord gelegen»» (<https://www.bd.nl/boxtel/doodziek-door-legionella-uit-een-waterzuivering-ik-heb-echt-kantje-boord-gelegen-a7e07319/>)

² Brabants Dagblad, 22 september 2018, «Brandbrief na heftige ziektegevallen in Brabant: niemand controleert waterzuivering op legionella» (<https://www.bd.nl/boxtel/brandbrief-na-heftige-ziektegevallen-in-brabant-niemand-controleert-waterzuivering-op-legionella-ab641699/>)

³ Brabants Dagblad, 22 september 2018, «Brandbrief na heftige ziektegevallen in Brabant: niemand controleert waterzuivering op legionella» (<https://www.bd.nl/boxtel/brandbrief-na-heftige-ziektegevallen-in-brabant-niemand-controleert-waterzuivering-op-legionella-ab641699/>)

Vraag 5

Kunt u aangeven hoe deze situatie heeft kunnen ontstaan en bestaan?

Vraag 6

Bent u bekend met de toename in de afgelopen jaren van het aantal in Nederland opgelopen legionellabesmettingen en sterfgevallen?⁴

Vraag 7

Is er onderzoek gedaan naar de oorzaak van de recente toename van het aantal in Nederland opgelopen legionellabesmettingen en sterfgevallen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 8

Bent u van plan daar onderzoek naar te doen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Kunt u aangeven waarom veel installaties, die bekend zijn als bron van legionellabesmetting, risico-analyses en beheersplannen moeten maken terwijl afvalwaterzuiveraars, waarvan nu vaststaat dat ze een bron van legionellabesmettingen zijn, dat niet hoeven? Gaat u afvalwaterzuiveraars onder hetzelfde toezicht brengen?

Vraag 10

Is er in het verleden onderzoek gedaan naar de mogelijke effecten van afvalwaterzuiveringsinstallaties voor het milieu en de volksgezondheid? Zo nee, waarom niet?

Vraag 11

Is er onderzoek gedaan naar de relatie tussen afvalwaterzuiveringsinstallaties en legionellabesmettingen? Zo nee, bent u voornemens zulke onderzoeken in te stellen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 12

Is onderzocht of de genomen maatregelen bij Vion en Rendac afdoende zijn om legionellabesmettingen in de toekomst te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 13

Klopt het dat beide afvalwaterzuiveringsinstallaties relatief nieuw waren?

Vraag 14

Is bij het ontwerp voldoende rekening gehouden met legionella? Zo nee, waarom niet?

Vraag 15

Zijn er bij andere waterzuiveringsinstallaties toereikende maatregelen genomen om legionellabesmettingen te voorkomen? Zo nee, waarom niet?

Vraag 16

Bent u bekend met het feit dat ook de eerste (bekende) uitbraak van legionella in Austin, Minnesota in 1957 plaatsvond bij een vleesverwerker?⁵

Vraag 17

Is er een reden dat bedrijven die vlees verwerken, zoals Vion en Rendac, gevoeliger zijn voor legionella dan andere bedrijven? Zo ja, wat is die reden?

Vraag 18

Bent u, gegeven het feit dat er nu weer sterfgevallen te betreuren zijn, bereid om, mede ook gezien bijvoorbeeld de Q-koorts, een breed onderzoek te doen naar de risico's voor de volksgezondheid in de hele productieketen van de vee-industrie? Zo nee, waarom niet?

⁴ <https://www.rivm.nl/Onderwerpen/L/Legionella>

⁵ NCBI, «A 1957 outbreak of Legionnaires» disease associated with a meat packing plant» (<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/6823953>)

Vraag 19

Kunt u aangeven welke reden de bevoegde gezagen (te weten gemeenten en provincies) hebben om de omgevingsdienst(en) nog niet opdracht te hebben gegeven afvalwaterzuiveringsinstallaties te controleren op legionella? Bent u voornemens hen daartoe aan te sporen of te dwingen?

Vraag 20

Hebben de decentrale overheden naar uw mening juist gehandeld in het geval van de voorbeelden bij Vion en Rendac? Waaruit blijkt dat?

Vraag 21

Blijkt uit de beschreven voorbeelden naar uw mening dat gemeenten en provincies voldoende toegerust zijn qua kennis en middelen om adequaat toezicht te houden? Waaruit blijkt dat?

Vraag 22

Wat gaat u doen om het aantal besmettingen in Nederland zo snel mogelijk weer omlaag te brengen?

Toelichting:

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen terzake van het lid Van Brenk (50 plus), ingezonden 28 september 2018 (vraagnummer 2018Z16899)